

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221200597
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2021:1221200597.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J.Á. P., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: J. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, X., a neuvedeného otca, o návrhu navrhovateľov: 1/ O. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, X., a 2/ T. B. V., L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, X., o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého J. P., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov: O. V., nar. XX.XX.XXXX, a T. B. V., L., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom T. XX, X., ktorí sú povinní a oprávnení sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred v prospech účtu príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/11/2019-36 zo dňa 09.09.2019 vo výroku I. a II.

IV. Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 11P/13/2021-31 zo dňa 29.01.2021, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava II dňa 27.01.2021 sa navrhovatelia domáhali zverenia maloletého J.na P. do svojej pestúnskej starostlivosti. Súčasne s návrhom vo veci samej podali aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil Centru pre deti a rodiny X., O. XX, X., povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti navrhovateľov.

2. Svoj návrh vo veci samej navrhovatelia odôvodnili tým, že matka maloletému nedokázala zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť a vzhľadom na vek dieťaťa nebol vhodný návrat do prirodzeného rodinného prostredia. Od času umiestnenia maloletého v Centre pre deti a rodiny X. matka neprejavuje o maloletého skutočný záujem. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebolo možné vrátiť maloletého do pôvodnej biologickej rodiny v mieste bydliska, ani v širšej rodine sa nenašla žiadna iná vhodná osoba, ktorá by sa o maloletého dokázala plnohodnotne postarať. Navrhovatelia boli na základe rozhodnutia príslušného úradu po splnení zákonom stanovených podmienok dňa 27.10.2020 zapísaní

do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Navrhovatelia spíňajú všetky zákonom stanovené podmienky pre náhradnú rodinnú starostlivosť a túžia poskytnúť maloletému dieťaťu šťastný domov. Prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako orgánu určeného na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, boli navrhovatelia oslovení a bol im ponúknutý maloletý J., ktorý je vedený v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť v Bratislavskom kraji. Navrhovatelia sa oboznámili s dostupnými dokumentami, fotografiami a DVD maloletého. Po oboznámení sa s uvedenými materiálmi sa rozhodli, že majú záujem o vytvorenie interakcie s maloletým. Dňa 06.11.2020 bol navrhovateľom vydaný súhlas na nadviazanie osobného vzťahu s maloletým J., ktorý sa nachádzal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny X.. Prvá interakcia prebehla dňa 12.11.2020. Navrhovatelia si počas interakcií k dieťaťu vytvorili hlboký láskyplný vzťah. V rodine navrhovateľov sú vytvorené podmienky pre výchovu a opateru maloletého. Dňa 15.01.2021 bolo navrhovateľom vydané odporúčanie k realizácii náhradnej rodinnej starostlivosti. Navrhovatelia spoločne bývajú vo veľkom trojizbovom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Po zverení maloletého do starostlivosti navrhovateľov bude celodennú starostlivosť o maloletého zabezpečovať navrhovateľka v druhom rade, ktorá zostane na materskej a následnej aj na rodičovskej dovolenke.

3. Uznesením č.k. 11P/12/2021-27 zo dňa 27.01.2021 bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčený zo spisu na samostatné konanie a ďalej vedený pod samostatnou sp. zn. 11P/13/2021.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, kolízneho opatrovníka maloletého a oboznámil sa s rodným listom maloletého, výpisom z registra trestov, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľov, potvrdeniami o príjme, rozhodnutím o zapísaní do zoznamu žiadateľov o NRS, odporúčaním k realizovaniu NRS, správou z priebehu interakcií, správami kolízneho opatrovníka a Centra pre deti a rodiny X., ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný stav veci.

5. Z rodného listu maloletého súd zistil, že ako matka maloletého je uvedená J. P., otec maloletého nie je v rodnom liste uvedený.

6. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/11/2019-36 zo dňa 09.09.2019, nariadil súd nad maloletým dieťaťom J. P., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny X., O. XX, X.. Zároveň súd uložil matke maloletého povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, na adresu príslušného ústavného zariadenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24.09.2019.

7. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava boli navrhovatelia O. V., nar. XX.XX.XXXX a T.. B. V., L., nar. XX.XX.XXXX zapísaní do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a to dňom 27.10.2020.

8. V závere správy z hodnotenia interakčného procesu zo dňa 15.01.2021 je uvedené, že interakcie sú úspešne ukončené, pričom stretnutia maloletého so žiadateľmi budú naďalej pokračovať. Existujú predpoklady pre postupné vytváranie silnejších a stabilnejších citových väzieb medzi navrhovateľmi a maloletým. Vo vzťahu k navrhovateľom preto bolo vydané odporúčanie k realizovaniu NRS.

9. Uznesením č.k. 11P/13/2021-31 zo dňa 29.01.2021 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého J. P., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľov O. V., nar. XX.XX.XXXX, a T.. B. V., L., nar. XX.XX.XXXX a Centru pre deti a rodiny X., O. XX, X., uložil povinnosť odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľov O. V., nar. XX.XX.XXXX, a T.. B. V., L., nar. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021 a vykonateľnosť dňa 29.01.2021.

10. Zo správy Centra pre deti a rodiny X. zo dňa 11.01.2021 vyplýva, že interakcie prebiehali v pokojnej a uvoľnenej atmosfére. Navrhovatelia od začiatku pristupovali k budovaniu vzťahu s maloletým zodpovedne a aktívne, javili sa ako príjemní, láskaví ľudia s pozitívnym prístupom k výchove. Rozhodnutiu navrhovateľov vziať si maloletého do NRS predchádzala zodpovedná príprava. Plne si uvedomujú potenciálne problémy, ktoré môžu nastať v súvislosti s výchovou dieťaťa v NRS a sú pripravení im čeliť. CDR X. preto odporučilo zveriť maloletého J. do NRS.

11. V závere správy kolízneho opatrovníka zo dňa 06.05.2021 je uvedené, že odporúčajú zveriť maloletého J. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov. Navrhovatelia majú vytvorené vhodné bytové, rodinné i sociálne pomery na zverenie maloletého dieťaťa. U navrhovateľov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa. Zverenie do pestúnskej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

12. Navrhovateľka v 2. rade v konaní pred súdom zotrvala na svojom písomne podanom návrhu. Maloletý je u nich šťastný, je ako ich syn a môžu mu dať všetko, čo potrebuje pre svoj život, čiže rodinu. Matka maloletého ich nekontaktovala. S manželom dúfajú, že v budúcnosti si maloletého budú môcť osvojiť.

13. Navrhovateľ v 1. rade v konaní pred súdom uviedol, že sa pripája k tomu, čo povedala manželka. J. majú radi, je ako ich syn a snažia sa mu dať všetko, čo potrebuje.

14. Kolízny opatrovník maloletého uviedol, že sa pridržiavajú podanej správy s tým, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov. Má u nich vytvorené všetky podmienky na všestranný rozvoj. Matka nekontaktovala ani ÚPSVaR ani CDR, takže nemajú vedomosť, kde sa nachádza a ako teraz žije.

15. Podľa § 48 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“). Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 50 ods. 1, 2 a 5 Zákona o rodine pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

17. Podľa § 51 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 54 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, t.j. zveril maloletého J. P. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, ktorí majú právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach a sú povinní sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého. Súd mal v konaní za preukázané, že záujem maloletého si vyžaduje jeho zverenie do pestúnskej starostlivosti, ktorá má navyše prednosť aj pred ústavnou starostlivosťou, nakoľko otec maloletého nie je súdu známy a matka maloletého nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Matka od umiestnenia maloletého v ústavnom zariadení neprejavuje záujem o maloleté dieťa. Navrhovatelia majú úprimný záujem o dieťa a spĺňajú všetky osobné predpoklady stanovené zákonom na výkon pestúnskej starostlivosti o maloleté dieťa. Navrhovatelia pritom starostlivosť o maloletého už niekoľko mesiacov zabezpečujú, dieťa je na nich citovo naviazané, vytvorili pre maloletého vhodné a stabilné rodinné prostredie a v ich starostlivosti ani v domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky, pre ktoré by nemohli pokračovať vo výkone tejto starostlivosti.

23. Zverením maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti inej osoby nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu. Je potrebné poukázať na to, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a zákon o rodine kladie potreby dieťaťa pred potreby rodiča. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby a aby mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Súd preto matke maloletého určil povinnosť prispievať na potreby maloletého výživným vo výške 50 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci. Výživné je matka povinná platiť na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.